

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě rozhodl samosoudkyní JUDr. Janou Záviskou v právní věci žalobkyně: **JUDr. J. Z.**, zastoupené Mgr. Ing. Martinem Janotou, advokátem se sídlem v Ostravě, 28. října 1727/108, proti žalované: **Česká správa sociálního zabezpečení – pracoviště Ostrava**, se sídlem Ostrava, Zelená 3158/34a, v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 26. 6. 2015, č. j. 48000/005349/15/010/PT, o nemocenské při dočasné pracovní neschopnosti

t a k t o :

I. Žaloba se **z a m í t á .**

II. Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Žalobkyně se žalobou, doručenou soudu dne 31. 8. 2015, za zachování zákonné lhůty dle § 72 odst. 1 s. ř. s., doplněnou o vyjádření ze dne 6. 11. 2015, domáhá zrušení rozhodnutí žalovaného ze dne 26. 6. 2015, č. j. 48000/005349/15/010/PT, kterým bylo potvrzeno rozhodnutí Okresní správy sociálního zabezpečení Ostrava (dále jen „správní orgán I. st.“) ze dne 30. 3. 2015, č. j. 48008/033195/15/110/SP, jímž bylo rozhodnuto, že žalobkyni se nepřiznává nemocenské za období od 27. 6. 2014 do 30. 6. 2014 dle § 28 odst. 5 a § 46 odst. 1 zák. č. 187/2006 Sb. a za období od 1. 7. 2014 do 15. 8. 2014 dle § 28 odst. 1 a § 46 zák. č. 187/2006 Sb.

[2] Žalobkyně namítá, že nesouhlasí se závěry žalovaného uvedenými v napadeném rozhodnutí, přičemž pokud jde o období od 27. 6. 2014 do 30. 6. 2014, nemocenské ji za tuto dobu náleží. Žalobkyně nenamítá, že by žalovaný špatně vyložil pravidlo obsažené v § 28 odst. 5 zák. č. 187/2006 Sb., ale shledává pochybení v tom, že na její nárok bylo předmětné ustanovení vůbec aplikováno. Dočasná pracovní neschopnost žalobkyně totiž nevznikla v době pracovního volna bez náhrady příjmu nebo v době služebního volna, za které nebyl poskytnut služební příjem nebo plat, ale v době překážky práci na straně zaměstnavatele. V době, kdy byla žalobkyně shledána zdravotně nezpůsobilou k výkonu funkce soudce, byl její zaměstnavatel, Okresní soud v Ostravě, v souladu s § 41 odst. 1 písm. a) zák. č. 262/2006 Sb. povinen převést ji na jinou práci. Okresní soud v Ostravě, když na převedení žalobkyně na jinou práci zcela rezignoval, tímto postupem porušil svou zákonnou povinnost. Protože dříve vznikla překážka v práci na straně zaměstnavatele, nemohla již vzniknout překážka v práci na straně zaměstnance, což vylučuje aplikaci § 28 odst. 5 zák. č. 187/2006 Sb. na posuzovanou věc. Správní orgán I. st. ani žalovaný neprovedli žádné zjištění svědčící o opaku, ale odmítli se zabývat posouzením charakteru překážky v práci coby předběžnou otázkou. Své rozhodnutí odůvodnil žalovaný (a před ním i správní orgán I. st.) tím, že jemu nepřísluší rozhodovat otázky pracovněprávních vztahů a touto pravomocí je nadán toliko soud, přičemž soud z pozice bývalého zaměstnavatele žalobkyně se k tomuto vyjádřil tak, že překážka v práci vznikla na straně zaměstnance. Tímto postupem ale žalovaný rozhodl, aniž by sám posoudil předběžnou otázku, jejíž řešení je klíčové pro rozhodnutí ve věci a takto porušil své povinnosti stanovené v § 57 odst. 1 zák. č. 500/2004 Sb. Ve smyslu § 2 odst. 1 je tedy řízení před žalovaným stíženo vadou, která měla za následek nesprávné právní posouzení věci a nezákonnost napadeného rozhodnutí.

[3] Nadto žalobkyně namítá, že sám Okresní soud v Ostravě v úředním záznamu ze dne 12. 3. 2014 potvrdil, že v současné době není schopen jí přidělovat práci, která by neměla vliv na její zdravotní stav a konstatoval překážku v práci na své straně. Toto konstatování ale není podloženo žádným důkazem či odborným posouzením, a proto správnost tohoto vyjádření nelze předjímat, pokud jde o nemožnost převedení žalobkyně na jinou práci. Že žalobkyně toto vyjádření podepsala, neznamená v daném případě její souhlas s jeho obsahem, ale toliko její seznámení s ním, přičemž je nepřipustné, aby žalovaný její souhlas z pouhého podpisu dovozoval, jak to v napadeném rozhodnutí činí. Že Okresní soud v Ostravě sám konstatoval překážku v práci na své straně, žalovaný v napadeném rozhodnutí ignoroval.

[4] Žalobkyně dále namítá, že žalovaný nemohl učinit úvahu o její akceptaci právního názoru jejího Okresního soudu v Ostravě pouze z toho, že se prozatím nedomáhá vyplacení mzdy za předmětné období v soudním řízení. Nárok žalobkyně na vyplacení mzdy objektivně buď existuje, anebo ne a skutečnost, zda se žalovaná tohoto svého nároku domáhá před soudem, na tomto nemůže ničeho změnit. Žalobkyně proto právní názor svého Okresního soudu v Ostravě naopak neakceptuje a o tomto jejím konstantním stanovisku svědčí její argumentace v rámci tohoto řízení i řízení před správními orgány.

[5] Žalovaný ve svém vyjádření k žalobě ze dne 7. 10. 2015 navrhl zamítnutí žaloby a dále uvedl, že setrvává na právní argumentaci uvedené v napadeném rozhodnutí.

Dle sdělení bývalého zaměstnavatele žalobkyně tato z důvodu osobní překážky v práci nemohla ode dne 15. 3. 2014 vykonávat práci pro překážku v práci na straně zaměstnance a čerpala neplacené volno. Nárok na nemocenské vznikl až po tomto datu, což odůvodňuje aplikaci § 28 odst. 5 zák. č. 187/2006 Sb. Při tomto posouzení vycházel žalovaný z vyjádření Okresního soudu v Ostravě, které mu bylo doručeno dne 25. 8. 2014, ve kterém je uvedeno, že žalobkyně byla soudkyní tohoto soudu do 30. 6. 2014, kdy jí funkce zanikla z důvodu rezignace, přičemž od 15. 3. 2014 fakticky funkci nevykonávala a existovala u ní překážka v práci na její straně. Stejný závěr sdělili v řízení i Krajský soud v Ostravě dne 31. 3. 2014 a Ministerstvo spravedlnosti dne 3. 4. 2014, kteří uvedli, že od 15. 3. 2014 žalobkyni nárok na plat nenáleží, neboť důvodem překážky v práci je neschopnost soudkyně tuto práci vykonávat z důvodu obecného onemocnění, přičemž se jedná o osobní překážku v práci na straně zaměstnance. Posuzování povinnosti bývalého zaměstnavatele převést žalobkyni na jinou práci je pro rozhodování o nemocenské nerozhodné, neboť rozhodnou je pouze skutečnost, zda den, kdy byla žalobkyně uznána práce neschopnou, předchází či nepředchází dni, od kterého žalobkyni trvalo pracovní volno bez náhrady příjmu. V daném případě u žalobkyně den započetí pracovního volna bez náhrady příjmu předcházel dni, kdy byla žalobkyně uznána dočasně práce neschopnou. V daném případě je namístě vyjít z odst. 3 zák. č. 236/1995 Sb., ze kterého vyplývá, že soudci nenáleží plat za dobu, po kterou nevykonává funkci z důvodu, pro kterou se podle zák. č. 262/2006 Sb. zaměstnancům neposkytuje náhrada mzdy, pokud dále zákon nestanoví jinak. Relevantní výjimku z tohoto pravidla, aplikovatelnou na řešenou věc, žalovaný nezjistil a proto je v souladu s § 84 odst. 4 zák. č. 6/2002 Sb. namístě postupovat podle zákona č. 262/2006 Sb.

[6] Napadeným rozhodnutím žalovaná zamítal odvolání a napadené rozhodnutí Okresní správy sociálního zabezpečení Ostrava čj. 48008/033195/15/110/SP ze dne 30. 3. 2015 potvrdila. Rozhodnutí odůvodnil tím, že pro posouzení nároku na výplatu nemocenského za období od 27. 6. 2014 do 30. 6. 2014 je rozhodující skutečnost, že odvolatelka v období od 15. 3. 2014 do 30. 6. 2014 nevykonávala pro svůj zdravotní stav funkci soudkyně, a za předmětné období jí nenáležel příjem či náhrada příjmu. Ve vztahu k výplatě nemocenského za období od 1. 7. 2014 do 15. 8. 2014 je rozhodující, že je od 4. 2. 2014 poživatelkou invalidního důchodu pro invaliditu třetího stupně, a proto s odvoláním na ust. § 28 odst. 1 zákona č. 187/2006 Sb. nenáleží nemocenské z důvodu skončení zaměstnání dnem 30. 6. 2014, tedy dnem, kdy došlo k zániku funkce soudce.

[7] Krajský soud přezkoumal napadené rozhodnutí v intencích žalobních námitek, přičemž vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu ve smyslu § 75 s.ř.s., ve shodě s vyjádřením jak právního zástupce žalobkyně tak žalovaného správního orgánu soud rozhodl bez jednání dle § 51 odst. 1 s.ř.s., a dospěl k závěru, že žaloba není důvodná.

[8] Z obsahu správního spisu soud zjistil, že dle lékařského posudku MUDr. R. ze dne 28. 2. 2014 je žalobkyně nezpůsobilá k výkonu funkce soudkyně. Dne 3. 3. 2014 bylo žalobkyni nařízeno čerpání dovolené, a to od 4. 3. Do 12. 3. 2014, v souvislosti lékařským posudkem ze dne 28. 2. 2014. Dne 4. 3. 2014 podal Mgr. R. P., předseda Okresního soudu v Ostravě, návrh na zahájení řízení o nezpůsobilosti soudce vykonávat soudcovskou funkci. Úředním záznamem ze dne 12. 3. 2014 bylo žalobkyni

sděleno, že Okresní soud v Ostravě není schopen jí s ohledem na její zdravotní stav přidělovat práci a z tohoto důvodu ve dnech, kdy nebude čerpat řádnou dovolenou a nebude rozhodnuto o jejím dočasném zproštění výkonu funkce soudce, nemůže být na pracovišti přítomna, přičemž se jedná o překážku v práci na straně zaměstnavatele. Dne 12. 8. 2014 požádala žalobkyně u správního orgánu I. st. o vydání rozhodnutí ve věci výplaty nemocenského. Okresní soud v Ostravě se přípisem ze dne 25. 8. 2014 vyjádřil, že ke dni 30. 6. 2014 zanikla žalobkyni funkce soudce z důvodu rezignace. Od 4. 2. 2014 byl žalobkyni přiznán invalidní důchod pro invaliditu třetího stupně. Od 15. 3. 2014 žalobkyně fakticky funkci soudkyně nevykonávala, protože dle lékařského posudku tuto funkci ze zdravotních důvodů nemohla vykonávat. S odkazem na vyjádření Krajského soudu v Ostravě a Ministerstva spravedlnosti je konstatováno, že od 15. 3. 2014 žalobkyni nárok na plat nenáleží, neboť důvodem překážky v práci je neschopnost soudkyně tuto práci vykonávat z důvodu obecného onemocnění, přičemž se jedná o osobní překážku v práci na straně zaměstnance. Tato skutečnost byla žalobkyni sdělena přípisem ze dne 1. 4. 2014. Pokud je v úředním záznamu ze dne 12. 3. 2014 zmíněna překážka v práci na straně zaměstnance, bylo vycházeno z rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové – pobočka v Pardubicích zn. 23 Co 619/2011 ze dne 1. 3. 2012, v jehož odůvodnění byla stejná situace vyhodnocena jako překážka v práci na straně zaměstnance i zaměstnavatele s tím, že po tuto dobu nárok na mzdu nevzniká. Krajský soud v Ostravě se přípisem ze dne 31. 3. 2014 vyjádřil, že po dobu od 15. 3. 2016 do 30. 6. 2014 žalobkyni nenáleží plat dle § 28 a násl. zák. č. 236/1995 Sb., protože plat lze vyplatit toliko za vykonanou práci. Nárok na náhradu platu při překážce v práci je nutno posoudit dle § 84 odst. 4 zák. č. 6/2002 Sb. a dle § 192, § 199 odst. 3 zák. č. 262/2006 Sb. ve spojení s nař. č. 590/2006 Sb. Z výše uvedené právní úpravy plyne, že neschopnost žalobkyně vykonávat práci soudce je svou povahou osobní překážkou v práci na straně žalobkyně, za kterou není stanoveno právo na výplatu náhrady platu po dobu této pracovní neschopnosti. Dne 5. 9. 2014 rozhodl správní orgán I. st. o žádosti žalované rozhodnutím č. j. 48008/079097/14/110/SP. Toto rozhodnutí bylo napadeno odvoláním ze strany žalobkyně, na základě kterého bylo toto rozhodnutí žalovaným zrušeno a věc vrácena správnímu orgánu I. st. k dalšímu řízení. Správní orgán I. st. dne 30. 3. 2015 rozhodl o žádosti žalobkyně nově rozhodnutím č. j. 48008/033195/15/110/SP, které žalobkyně opět napadla odvoláním. O podaném odvolání rozhodl žalovaný tak, že napadené rozhodnutí správního orgánu I. st. potvrdil. Předmětné rozhodnutí žalovaného ze dne 26. 6. 2015, č. j. 48000/005349/15/010/PT napadla žalobkyně žalobou.

[9] Žalobkyně namítala, že správní orgán porušil § 57 zák. č. 500/2004 Sb., když se s odkazem na vyjádření Okresního soudu v Ostravě a Krajského soudu v Ostravě odmítl zabývat předběžnou otázkou, zda překážka v práci v řešeném případě vznikla na straně zaměstnance či zaměstnavatele. Pokud jde o samotnou námitku žalobkyně stran této procesní vady, soud se s žalobkyní ztotožňuje. Ve smyslu § 57 odst. 1 písm. c) zák. č. 500/2004 Sb. byl žalovaný povinen si učinit vlastní úsudek o povaze předmětné překážky v práci. Vyjádření Okresního soudu v Ostravě a Krajského soudu v Ostravě v daném řízení nejsou vydávána v rámci soudní pravomoci a nejsou tedy nadána závazností tak, jak by tomu mohlo být u rozsudků vydaných v rámci řízení před soudem. Okresní soud v Ostravě a Krajský soud v Ostravě se v předmětném vyjádření vyjadřovaly z pozice bývalého zaměstnavatele žalobkyně, resp. nadřízeného orgánu ve smyslu správy soudů. Obdobně platí též pro vyjádření Ministerstva spravedlnosti. Vyjádření zmíněných orgánů, jakkoli jde o orgány, jejichž

rozsudky žalovaný obecně respektuje, tedy v daném případě závazná nejsou. Námitky žalobkyně a předběžnou otázku, na kterou poukazuje, tedy není možno vypořádat toliko odkazem na argumentaci Okresního a Krajského soudu v Ostravě. Pokud se žalovaný ztotožňuje s právní argumentací předestřenou v předmětných vyjádřeních, pak měl sám v rámci vypořádání předběžné otázky vysvětlit, proč tomu tak je a proč považuje argumentaci žalobkyně za nesprávnou. Zvoleným postupem zatížil žalovaný předmětné řízení procesní vadou. S ohledem na hmotněprávní posouzení otázky, která měla být v rámci předběžné otázky vyřešena (podrobněji viz níže), má však soud za to, že tato procesní vada nemohla ve smyslu § 76 odst. 1 písm. c) zák. č. 150/2002 Sb. způsobit nezákonnost napadeného rozhodnutí.

[10] Soud se s ohledem na námitky žalobkyně zabýval povahou překážky v práci, přičemž shledal, že za zjištěného skutkového stavu, který stranami nebyl nijak rozporován, je nutno shledat překážku v práci jak na straně zaměstnavatele, tak na straně zaměstnance, přičemž za těchto okolností žalobkyni právo na výplatu nemocenské nevzniká. Soud se ztotožňuje se závěrem, že dle § 84 odst. 4 zák. č. 6/2002 Sb. je namístě aplikovat na právní posouzení zjištěného skutkového stavu ustanovení zák. č. 262/2006 Sb. Soud se ztotožňuje s argumentem žalobkyně, že po vydání lékařské zprávy ze dne 28. 2. 2014 mělo být v jejím případě postupováno podle § 41 odst. 1 písm. a) zák. č. 262/2006 Sb., ovšem neztotožňuje se s konkluzemi, které z této skutečnosti žalobkyně vyvozuje. Funkce soudce je vůči obecné pracovní smlouvě, ke které § 41 odst. 1 písm. a) zák. č. 262/2006 Sb. směřuje, velice specifická. Za daných okolností žalobkyně vykonává pro Okresní soud v Ostravě práci ve funkci soudkyně na základě jmenování prezidentem republiky a přidělení ministrem spravedlnosti a v tomto vztahu pojmově nelze žalobkyni zařadit na jiné pracovní místo v rámci soudu. Pokud jde přeřazení osoby ve funkci soudce na jinou práci, takovýto postup by byl v rozporu se samotnou povahou této funkce. Lze tedy konstatovat, že je pojmově vyloučený postup, při kterém by žalobkyni ve funkci soudkyně předseda Okresního soudu v Ostravě přeřadil například na výkon administrativy. Za těchto okolností je uplatnění § 41 odst. 1 písm. a) zák. č. 262/2006 Sb. toliko formální, protože ač zaměstnavateli vznikla povinnost žalobkyni na jinou práci přeřadit, pokud by to bylo možné, možné to není, přičemž Okresnímu soudu v Ostravě takto nezbylo než konstatovat, že žalobkyni na jinou práci přeřadit nemůže. Takovýto postup pak nemůže být vnímán jako porušení povinnosti zaměstnavatele k postupu dle § 41 odst. 1 písm. a) zák. č. 262/2006 Sb. Dle § 109 odst. 1 zák. č. 262/2006 Sb. stanoví, že mzda náleží zaměstnanci toliko za vykonanou práci a náhrada mzdy mu přísluší pouze tehdy, pokud tak zákon stanoví. Ze znění § 139 zák. č. 262/2006 Sb. pak plyne, že snížení mzdy při převedení na jinou práci pro obecné onemocnění zaměstnance nese zaměstnanec sám, tedy nenáleží mu mzda ve výši, v jaké mu náležela před obecným onemocněním, které mu výkon původní práce znemožnilo. Pokud soud vyjde z principu, na nichž jsou vystavěny § 109 a § 139 zák. č. 262/2006 Sb., pak musí dojít k závěru, že nemožnost výkonu práce vůbec pro obecné onemocnění, při vyloučení možnosti převedení na jinou práci dle § 41 odst. 1 písm. a) zák. č. 262/2006 Sb., musí rovněž z hlediska mzdového stíhat zaměstnance tím, že mu nenáleží právo na náhradu mzdy, tedy že sám nese ekonomické následky zhoršení svého zdravotního stavu, které nebylo zapříčiněno jeho zaměstnáním. V řešeném případě tedy soud shledal existenci jak překážky v práci na straně zaměstnavatele, který nebyl schopen převést žalobkyni na jinou práci, tak na straně žalobkyně, která nebyla schopna vykonávat funkci soudce pro obecné onemocnění. Soud úpravy překážek v práci

obsažené § 192, § 199 odst. 3 zák. č. 262/2006 Sb. ve spojení s jejich taxativním výčtem v nař. č. 590/2006 Sb. Za daných okolností tedy právní orgán postupoval správně, když aplikoval § 28 odst. 5 zák. č. 187/2006 Sb., na základě kterého žalobkyni nepřiznal nemocenské za období od 27. 6. 2014 do 30. 6. 2014, neboť nárok žalobkyně na nemocenské vznikl až po datu, kdy žalobkyni započalo pracovní volno bez náhrady příjmu.

[11] Pokud žalobkyně namítá, že tvrzení Okresního soudu v Ostravě, že jí není schopen přeřadit na jinou práci, není podloženo žádným důkazem či odborným posouzením, pak soud s odkazem na výše uvedenou argumentaci uvádí, že takového podložení v daném případě nebylo nutné a případná jeho existence by na rozhodnutí ve věci nemohla mít vliv.

[12] Obdobně pak pokud žalovaná namítá, že žalovaný nemohl učinit úvahu o její akceptaci právního názoru jejího Okresního soudu v Ostravě pouze z toho, že se prozatím nedomáhá vyplacení mzdy za předmětné období v soudním řízení, pak soud sice konstatuje, že se s tímto právním náhledem na věc ztotožňuje, ovšem jeho posouzení nemá potenciál mít vliv na rozhodnutí ve věci.

[13] Krajský soud proto žalobu jako nedůvodnou podle § 78 odst. 7 s.ř.s. zamítl.

[14] Soud rozhodl o náhradě nákladů řízení dle § 60 odst. 1, odst. 2 s.ř.s., když procesně úspěšný žalovaný nemá právo na náhradu nákladů řízení, neboť předmětem řízení byla žaloba směřující proti rozhodnutí o nemocenském pojištění ve smyslu § 60 odst. 2 s.ř.s. a procesně neúspěšný žalobce právo na náhradu nákladů řízení nemá dle § 60 odst. 1 s.ř.s.

Poučení: Proti tomuto rozsudku je mono podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů od doručení tohoto rozhodnutí k Nejvyššímu správnímu soudu.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Ostravě dne 19. srpna 2016

**JUDr. Jana Záviská
samosoudkyně**